

[Ritta Ahm.]

riation til byudvikling. Men som jeg også tidligere har givet udtryk for, så vil vi gerne se planlovene virke i praksis i nogle år. Det er ikke et spørgsmål om, at vi vil forhale noget som helst – det er et svar til hr. Auken – men planlovene er lige trådt i kraft, og vi mener, at vi må se, hvordan det i praksis vil komme til at virke. Viser det sig så, at man både ud fra et planmæssigt hensyn og ud fra økonomiske konsekvensberegninger kan bevise, at de nu-gældende regler modarbejder eller er til hindring for planlægnings gennemførelse, så er vi parat til at tage sagen op på ny.

Jeg ser ikke de store partipolitiske linjer i denne sag, for rundt omkring i det ganske land sidder der amts- og kommunalpolitikere af vidt forskellig observans, der hellere end gerne ser, at ekspropriationsretten bliver lagt ud til kommunerne. Men lad os tales ved om nogen tid, hr. miljøminister, når vi har set, hvordan planlovene fungerer i praksis.

Fuglsang (DKP):

Som det tidligere har været tilfældet, hører kommunisterne til dem, der er positive over for lovforslaget. For os at se er forslaget en naturlig følge af loven om kommuneplanlægning. I modsætning til dem, der siger, at det går jo nok, ser vi sådan på det, at en gennemførelse af en sådan lovgivning, som dette er udtryk for, simpelt hen er en forudsætning for, at den fysiske planlægning kan omsættes i praksis.

Det siges, at vi må se lidt på tingene og se, hvad praksis viser. Jeg synes, at næsten alle de eksempler, vi har oplevet, viser, at hvor man har gjort forsøg på planlægning – og det går helt op til den samlede perspektivplanlægning – så ser det godt nok kønt ud på papiret, men det afgørende i det er gang på gang strandet på grund af det, man kalder respekten for den private ejendomsret og dens urørlighed. Jeg siger: det, man kalder respekten for den private ejendomsret, og følgen af, at man kan ekspropriere, når almenvellet kræver det. Man påberåber sig grundloven, men viser alle erfaringer ikke, at ét er, hvad der står i grundloven, noget helt andet er meget ofte, hvordan grundloven fortolkes i praksis, og det vil igen sige, hvem der fortolker den?

Man kan så bare stille det spørgsmål om begrebet almenvellet, om man f. eks. ikke betragter det, som man behandler i dette lovforslag,

at skaffe arealer til veje, boliger, arbejdspladser og den slags ting, som vigtigere end at ekspropriere til militære arealer. Man kan, når man ser dagsordenen i dag, næsten fristes til at betragte i hvert fald de 3 af de 5 forslag som en helhed, idet det drejer sig om lovforslag, hvor vi i hvert enkelt tilfælde skal afgøre, hvad vi prioriterer højest: et mindretal af personers private interesser eller samfundets og flertallets fællesinteresser.

Nu køres der her frem med socialistforskrækkelsen og det med, at samfundet vil ekspropriere. Nu er det for det første ikke socialismen, der i disse år gennemfører en faktisk masseekspropriation af private ejendomme. Se nedgangen i antallet af landbrug, se rundt omkring i vore forretningsgader med konkurser, fallitter, tvangsauktioner osv., det er jo ikke socialismen! Det pløjes ned af den private kapital, og det er der ingen der har noget som helst imod.

Jeg tror, at med dette er det fremgået, at vi synes, forslaget er et godt forslag, og vi tager den fortolkning af grundloven, at her drejer det sig virkelig om almenvellet.

Hans Chr. Jepsen (CD):

På CDs vegne skal jeg hermed fremsætte følgende bemærkninger til lovforslaget. Vi mener fra CD, at byrådene har hjemmel nok til at få jord til byudvikling i kraft af kommuneplanlovene. Derfor kan vi ikke støtte dette forslag og må stemme imod.

Nana Mikkelsen (VS):

Det er udtryk for visse af de borgerlige partiers dobbeltmoral, at de på den ene side betragter det offentlige som en nødvendig overordnet planlægningsinstans og på den anden side ikke vil stille de adækvate midler til rådighed for en konsistent overordnet planlægning. Ekspropriation er et nødvendigt planlægningsmiddel i det borgerlige samfund. Det er nødvendigt, at den enkelte kapital er villig til at vige for et så borgerligt begreb som helhedens interesse.

Planlægningen vil fortsat, også efter dette lovforslags vedtagelse, foregå på det kapitalistiske samfunds præmisser, men forslaget vil betyde billigere byudviklingsomkostninger og give mulighed for en bedre langsigtet planlægning. Det er klart, at billigere jord kan betyde billigere boliger især i nybyggeriet, men det vil ikke